

๗

ธาตุธรรม

พระตถาคตเจ้าจะเกิดขึ้นก็ดี หรือว่าพระตถาคตเจ้าจะไม่เกิดขึ้นก็ดี ธาตุธรรมเหล่านี้เขาตั้งอยู่แล้ว เขามีปรากฏอยู่แล้ว เขาไม่มองง้อผู้หนึ่งผู้ใด มีปรากฏขึ้นเป็นสัตว์เป็นสังขาร เป็นกำเนิดที่เรียกว่า **อัมมชะ สังเสทชะ โอบปาติกะ ชลาปุชะ** กำเนิดทั้ง ๔ นี้ที่เกิดขึ้นก็เพราะอาศัยธาตุ ธรรมเหล่านั้นผลิตขึ้น

ธาตุธรรมเหล่า นั้นผลิตขึ้นเหมือนอะไร ผลิตขึ้นเหมือนดินชาติ พฤษชาติ รุกขชาติ ดินชาติ ต้นหญ้า รุกขชาติต้นไม้วฤกษชาติเหล่านี้ไม่มีธาตุธรรมละก็ไม่ได้ ต้องอาศัยธาตุธรรมผลิตขึ้น ผลิตขึ้นก็เป็นสังขารเป็นสังขารของโลกไป

มนุษย์เล่าที่ผลิตขึ้นเป็นมนุษย์ นี่เป็นหญิงเป็นชายปรากฏนี้ก็อาศัยธาตุธรรมนั้นแหละ ธาตุธรรมนั้นแหละผลิตขึ้น **ถ้าไม่มีธาตุธรรมแล้วเป็นไม่ได้ ปรากฏไม่ได้ ถ้าธาตุธรรมผลิตขึ้น เป็นอะไร? ก็เป็นสังขาร เป็นปุณณาสักขารบ้าง อปุณณาสักขารบ้าง** อเนญยาสักขารบ้าง ที่เป็น**ปุณณาสักขาร** สังขารที่งดงามสวยงามที่ดีที่ชอบใจ เจริญใจ ที่เป็น**อปุณณาสักขาร** สังขารที่ไม่งดงาม ที่ไม่ดี ที่ไม่ชอบใจทั้งนั้น **อเนญยาสักขาร** สังขารที่ไม่หวั่นไหว ได้แก่สังขารของอรุณพรหม ในเนวสัณญานาสนัญญาตนะ ก็เป็นอเนญ-

ชาภิสังขาร หรือได้แก่สัญญาสัตว์เมื่อตามติดรูป ได้รูปมาน ๕ เบื่อนามติดรูป อยู่ในพรหมชั้นที่ ๑๑ นั้น นั้นเรียกว่าเป็นอเนนุชาภิสังขารเหมือนกัน เป็นสังขาร ๓ คือปุณณภิสังขาร อปุณณภิสังขาร และอเนนุชาภิสังขาร

ที่เป็นสังขารเหล่านี้ขึ้น ก็เพราะธาตุธรรมเท่านั้นผลิตขึ้น ธาตุธรรมเหล่านั้นเป็นตัวเย็น ผลิตให้เป็น ดินชาติ รุกขชาติ พฤษชาติ วल्लीชาติ ผลิตให้เป็นสัตว์ เป็นหญิง เป็นชายปรากฏขึ้นอย่างนี้ ที่ผลิตขึ้นเรียกว่าอะไร?

พระพุทธเจ้าท่านทรงสอบสวนแล้ว ตรัสรู้พร้อมเฉพาะแล้ว สอบสวนแล้วว่ามันแหละสังขาร เป็นสังขารขึ้น สังขารจะเป็นขึ้นมากน้อยเท่าไร เหมือนต้นไม้ ภูเขา ดึก รานบ้านเมืองเหล่านี้แหละจะเป็น “อุปาทินนกกสังขาร” ก็ดี ที่เป็นอุปาทินนกกสังขาร สังขารที่มีใจครอง ที่เป็น“อนุปาทินนกกสังขาร” สังขารที่ไม่มีใจครองได้แก่ ดินชาติ รุกขชาติ พฤษชาติ วल्लीชาติเหล่านั้น ไม่มีใจครองก็ดี

จากพระธรรมเทศนาเรื่อง “ธรรมนิยามสูตร”

๓๑ มกราคม ๒๕๔๗